

Vammaisneuvoston toimintakertomus 2024 – Keskeiset toimet ja vaikuttaminen

Järvenpään vammaisneuvosto on sitoutunut vammaisten henkilöiden oikeuksien edistämiseen, esteettömyyden parantamiseen ja yhteisöllisyyden lisäämiseen. Toimintavuosi 2024 oli aktiivinen, ja sen vaikutukset ulottuvat paikallisesta päätöksenteosta alueelliseen vammaismessujen järjestämiseen.

Vammaisneuvosto kokoontui vuoden aikana 8 kertaa varsinaisiin kokouksiin. Tämän lisäksi vammaismessuverkosto yhdisti yli 30 alueellista toimijaa pitkin vuotta pidettyyn messuvalmisteluun ja messusisältöjen kehittämiseen.

Jäsenet ja kokouspöytäkirjat löytyvät sivustolta

<https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/paatoksenteko/kokoukset-ja-paatoksenteko/vaikuttamistoimielimet/vammaisneuvosto>

1. Huolenilmaukset ja kannanotot

- **Koulukuljetukset erityislapsille:** Vammaisneuvosto reagoi syksyn 2024 koulukuljetusten kilpailutuksen epäonnistumiseen. Neuvosto teki huolenilmauksen kaupunginhallitukselle ja opetuksen ja kasvatuksen lautakunnalle, vaatien jatkossa vammaisneuvoston osallistumista valmisteluvaiheessa vastaavien ongelmien välttämiseksi.

Huolenilmaus lopussa.

- **Keusoten kuljetuspalvelut:** Vammaisneuvosto ilmaisi huolen uuden vammaispalvelulain soveltamisen aiheuttamasta eriarvoisuudesta erityisesti matkustusalueiden ja omavastuuosuuksien muutosten osalta. Seuranta ja kommentit kirjattiin kokouksissa keväällä ja syksyllä.

2. Aloitteet, lausunnot, esteettömyystarkastus

- **Opiston kurssitarjonta:** Neuvosto vaikutti Järvenpään Opiston kurssitarjontaan esittäen parannuksia esteettömyyden ja yhdenvertaisuuden huomioimiseen. Näitä olivat esimerkiksi soveltavan liikunnan kurssit ja kulttuuritapahtumien saavutettavuus.
- **Rakennustyömaiden esteettömyys:** Yhteistyössä Mestaritoiminnan kanssa tarkasteltiin rakentamisen ja korjauksen aikaisen saavutettavuuden parantamista. Vammaisneuvosto esitti konkreettisia kehitysehdotuksia kuten ääniopastuksen ja kiertoreittien selkeän merkitsemisen maaliskuussa 2024.
- **Ainolan uuden itäisen junalaturin työmaan ja uuden laiturin alueen esteettömyyden** ja sujuvan ympäristön tarkastelu 18.12. osana Helsinki-Riihimäki-ratahanketta

3. Tapahtumat ja yhteistyö

- **Avustukset ja yhteistyö -foorumi:** Neuvosto järjesti avoimen keskustelutilaisuuden Järvenpää-talolla, johon osallistui alueen toimijoita noin 40. Käsittelimme tilaisuudessa kaupungin ja hyvinvointialueen tarjoamia avustuksia ja tiloja. Tilaisuudessa pohdittiin muun muassa maksuttomien ja esteettömien tilojen tarvetta yhdistyksille ja yhteistyömahdollisuuksia muiden järjestöjen kanssa.
- **Keski-Uudenmaan vammaismessut:** Vammaisneuvosto koordinoi ja osallistui aktiivisesti "Uusin silmin" -vammaismessujen järjestelyihin, houkutellen mukaan uusia näytteilleasettajia ja saaden tapahtumaan merkittävän osallistujamäärän. Messujen sisältöä rikastettiin esityksin ja tarjontaa kohdennettiin nuoremmillekin kävijöille. Messut saivat myös hyvää palautetta. (Kts. liite ja kuvat)
<https://www.jarvenpaa.fi/a/uusin-silmin-tapahtuma-2024>

4. Budjettivaikuttaminen

- Neuvosto esitti kaupunginhallitukselle budjettikorotuksen, jotta kokous- ja toimintakustannukset voitaisiin kattaa riittävästi. Tämä sisälsi muun muassa ehdotuksen kokouspaikkojen ja -tarjoilujen optimoinnista budjetin rajoissa. Korotusehdotusta ei hyväksytty, ja neuvosto suunnittelee toimintansa nykyisen budjetin raameissa.

5. Yhdenvertaisuus ja näkyvyys

- **Yhdenvertaisuustunnustus:** Valmisteltiin kriteerit tunnustuksen myöntämiselle vuonna 2025. Tavoitteena oli palkita toimijat, jotka ovat edistäneet vammaisten yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Yhdenvertaisuustunnustuksen kampanja ja myöntäminen päätettiin kuitenkin siirtää vuodelle 2025.
- **Facebook-tilin uudelleenjärjestely:** Kaapatun tilin seurauksena päätettiin keskittää sosiaalisen median tiedotuksemme tilille Järvenpään kaupunki – City of Järvenpää. Lisäksi suunnittelimme uuden fyysisen esitteen vammaismessujen ja tuleviin tapahtumiin.

Litteet

Kuvia Keski-Uudenmaan Vammaismessuilta

LIITE

Huolenilmaisu opetus- ja kasvatustalutakunnalle sekä kaupunginhallitukselle

Arvoisat päättäjät ja johtavat viranhaltijat,

Vammaisneuvosto haluaa tuoda esille huolensa siitä, että neuvoston osallisuus erityislasten koulukuljetusten valmistelussa ja päätöksenteossa on jäänyt

riittämättömäksi. Myös tiedonvälitys aiheesta on ollut vähäistä, saimme aiheesta tietoa Keski-Uusimaa -lehdestä ja vanhempien yhteydenottojen ansiosta.

On ollut järkyttävää kuulla perheiden kokemuksia ja niitä haasteita, joita koulukuljetuksen epäonnistuminen on aiheuttanut. Yhden perheen kertomuksen mukaan yrittäjän taustojen tarkistamisella olisi saatu helposti arvokasta tietoa yrittäjän epäeettisestä toiminnasta. Sen sijaan mutkikkaaseen kilpailutusasiakirjaan voi nähdäksemme helposti antaa väärää tietoa.

Vammaisneuvosto olisi halunnut olla osaltaan ehkäisemässä syntyvää vahinkoa. Katsomme, että toukokuussa 2024 pidettyyn opetuksen ja kasvatuksen iltakouluun, läsnäolomme olisi voinut vaikuttaa myönteisesti.

Kaupungissa on sovittu yleisesti, että vaikuttamistoimielimet otetaan mukaan valmisteluun niissä asioissa, joissa päätöksenteolla on vaikutusta vammaisiin ja heidän läheisiin. Esitämme, että tulevaisuudessa vammaisneuvosto otetaan automaattisesti mukaan valmisteluun ja päätöksentekoon näissä asioissa.

Toivomme, että tämänkaltaisten palvelujen kilpailutuksissa kuullaan myös loppukäyttäjiä ja heidän näkemyksiään varhaisessa vaiheessa, jotta voimme paremmin palvella yhteisön jäseniä heidän tarpeidensa mukaisesti. Meidän kauttamme myös löytää vammaisia ja pitkäaikaissairaita ihmisiä kuultavaksi.

12.11.2024

Kunnioitavasti,

Järvenpään vammaisneuvosto: Hanna Gröhn, Petri Huttunen, Saila Vesanto, Maarit Honkanen, Irma Saari ja Ossi Kaminen.